UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

19 päivänä heinäkuuta 2012*

Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja EKP:n perussäännöstä tehty pöytäkirja — 36 artikla — Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja — 13, 15 ja 23 artikla — EKP:n kotipaikkasopimus — 15 artikla — Saksan sosiaalilainsäädännön säännösten, joissa säädetään vanhempainrahasta, soveltaminen EKP:n henkilöstöön

Asiassa C-62/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Hessisches Landessozialgericht (Saksa) on esittänyt 4.2.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 10.2.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Land Hessen

vastaan

Florence Feyerbacher,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts ja J.-C. Bonichot sekä tuomarit A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann (esittelevä tuomari), A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, E. Jarašiūnas ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Florence Feyerbacher,

— Saksan hallitus, asiamiehenään T. Henze,

— Euroopan komissio, asiamiehinään F. Clotuche-Duvieusart ja B. Eggers,

— Euroopan keskuspankki (EKP), asiamiehinään E. Carlini ja M. López Torres,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.5.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan keskuspankin kotipaikasta Saksan hallituksen ja kyseisen toimielimen välillä 18.9.1998 tehdyn sopimuksen (BGBl. 1998 II, s. 2745; jäljempänä kotipaikkasopimus) ja erityisesti sen 15 artiklan tulkintaa, tarkasteltuna yhdessä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan (EYVL 1992, C 191, s. 68), joka on EY:n perustamissopimuksen liitteenä (jäljempänä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehty pöytäkirja), 36 artiklan kanssa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Florence Feyerbacher ja toisaalta Hessenin osavaltio ja joka koskee vanhempainrahan myöntämisen epäämistä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja

3 Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista 8.4.1965 tehdyn pöytäkirjan (EYVL 1967, 152, s. 13), joka on EY:n ja Euratomin perustamissopimusten liitteenä ja jota sovelletaan pääasian tosiseikkoihin (jäljempänä erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja), 13 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Niillä edellytyksillä ja noudattaen sitä menettelyä, jonka neuvosto komission ehdotuksesta vahvistaa, yhteisöjen virkamiehet ja muu henkilöstö ovat velvollisia maksamaan yhteisöille veroa yhteisöjen heille maksamista palkoista ja palkkioista.

He eivät maksa kansallista veroa yhteisöjen maksamista palkoista ja palkkioista.”

4 Tämän pöytäkirjan 15 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta yhteisöjen virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän.”

5 Pöytäkirjan 23 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan keskuspankkiin [EKP], sen toimielinten jäseniin ja sen henkilöstöön, tämän kuitenkaan rajoittamatta [EKPJ:n ja EKP:n] perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan määräysten soveltamista.”

EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehty pöytäkirja

6 EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin, 36 artiklan 1 ja 2 kohdan sanamuoto on seuraava:

”36.1 EKP:n neuvosto vahvistaa johtokunnan ehdotuksesta EKP:n henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot.

36.2 Euroopan [unionin] tuomioistuimella on toimivalta ratkaista EKP:n ja sen henkilöstön väliset riidat palvelussuhteen ehdoissa määrätyin rajoituksin ja edellytyksin.”

Kotipaikkasopimus

7 Kotipaikkasopimuksen johdanto-osan viidennen perustelukappaleen mukaan siinä pyritään ”määrittelemään [EKP:n] erioikeudet ja vapaudet Saksan liittotasavallassa Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti”.

8 Saman johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan tämä sopimus tehtiin muun muassa ”sen varmistamiseksi, että [EKP] voi Saksan liittotasavallassa saavuttaa tavoitteensa ja suorittaa tehtävänsä täysimääräisesti ja tehokkaasti”.

9 Kyseisen sopimuksen 1 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmiä”, 9 kohdassa täsmennetään seuraavaa:

”työntekijöillä tarkoitetaan EKP:n henkilöstöä niiden Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmien määräämisestä, joihin sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 12 artiklan, 13 artiklan toisen alakohdan ja 14 artiklan määräyksiä, 25.3.1969 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EHTY, ETY) N:o 549/69 (EYVL L 74, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 5.6.1998 annetulla neuvoston asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 1198/98 (EYVL L 166, s. 3), 4 c artiklassa tarkoitetulla tavalla”.

10 Saman sopimuksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Saksan työ- ja sosiaalilainsäädännön soveltamatta jättäminen”, määrätään seuraavaa:

”[EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan] 36 artiklan johdosta johtokunnan jäsenten ja henkilöstön palvelussuhteen ehtoihin ei sovelleta Saksan liittotasavallan työ- ja sosiaalilainsäädännön aineellisia säännöksiä eikä menettelysäännöksiä.”

EKP:n palvelussuhteen ehdot

11 EKP:n neuvosto toimi muun muassa EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 36 artiklan 1 kohdan perusteella ja antoi Euroopan keskuspankin henkilöstön palvelussuhteen ehdot (Conditions of Employment for Staff of the European Central Bank) (jäljempänä EKP:n palvelussuhteen ehdot). EKP:n palvelussuhteen ehtojen 9 artiklan a ja c alakohdassa määrätään seuraavaa:

”EKP:n ja sen henkilöstön välisiä palvelussuhteita säännellään näiden palvelussuhteen ehtojen mukaisesti tehdyin työsopimuksin. Johtokunnan antamissa EKP:n henkilöstösäännöissä täsmennetään näitä palvelussuhteen ehtoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

- -

Palvelussuhteen ehtoihin ei sovelleta mitään tiettyä kansallista oikeutta. - -”

12 EKP:n palvelussuhteen ehtojen 21, 24 ja 36 artiklassa täsmennetään, että kaikki niissä mainitut lisät ja korvaukset ”täydentävät muita samantyyppisiä, muista lähteistä peräisin olevia lisiä ja korvauksia. EKP:n henkilöstöön kuuluvien on haettava näitä lisiä ja korvauksia ja ilmoitettava näistä lisistä ja korvauksista, jotka vähennetään niistä, jotka EKP on velvollinen maksamaan”.

13 EKP:n palvelussuhteen ehtojen 29 artiklan perusteella EKP:n henkilöstöön kuuluvilla on oikeus palkattomaan vanhempainlomaan. Lisäksi Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen (European Central Bank Staff Rules) 5 artiklan 11 kohdan mukaan vanhempainloman pituus voi olla enintään kolme vuotta huollettavana olevaa lasta kohden, mutta sama työntekijä ei kuitenkaan voi saada enemmän kuin yhteensä kuusi vuotta vanhempainlomia. Vanhempainloman aikana henkilöstöön kuuluva säilyttää oikeutensa huollettavana olevaa lasta koskevaan lisään, koulutuslisään,

työkyvyttömyyseläkkeeseen sekä kuolemantapaukseen liittyviin korvauksiin ja hän kuuluu edelleen EKP:n eläkejärjestelmään, mutta näitä koskevia sosiaaliturvamaksuja ei makseta. Sosiaaliturvamaksun maksamalla hän kuuluu myös EKP:n sairausvakuutus- ja tapaturmavakuutusjärjestelmään.

Saksan oikeus

14 Vanhempainrahasta ja vanhempainlomasta 5.12.2006 annetun lain (Bundeselterngeld- und Elternzeitgesetz) (BGBl. 2006 I, s. 2748; jäljempänä BEEG) 1 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Oikeus vanhempainrahaan on henkilöllä,

1. jonka kotipaikka tai tavanomainen asuinpaikka on Saksassa

2. joka asuu lapsensa kanssa samassa kotitaloudessa

3. joka huolehtii tästä lapsesta itse ja kasvattaa hänet itse

4. joka ei ole ansiotyössä tai kokopäiväisessä ansiotyössä.”

15 BEEG:n 3 §:n 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

”Vanhempainrahaan rinnastettavat etuudet, joita henkilö, joka täyttää 1 §:n edellytykset, voi vaatia Saksan ulkopuolella tai kansainväliseltä tai ylikansalliselta elimeltä, vähennetään vanhempainrahasta, jos ne koskevat samaa ajanjaksoa eikä Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen perusteella annettuja asetuksia voida soveltaa.”

16 BEEG:n 2 §:n 1 momentin mukaan vanhempainrahan suuruuden laskemiseksi on ”otettava huomioon tuloverolain [Einkommensteuergesetz] mukaisesti Saksassa veronalaisten positiivisten tulojen summa”.

17 Sosiaaliturvalain ensimmäisen osan - yleiset periaatteet (Erstes Buch Sozialgesetzbuch - Allgemeiner Teil) - 30 ja 31 §:ssä säädetään seuraavaa:

”30 §

1) Tämän lain säännöksiä sovelletaan kaikkiin henkilöihin, joiden kotipaikka tai tavanomainen asuinpaikka on sen soveltamisalalla.

2) Tällä lailla ei vaikuteta säännöksiin, jotka perustuvat kansainväliseen tai ylikansalliseen oikeuteen. - -

31 §

Oikeudet ja velvollisuudet, jotka liittyvät tässä laissa säädettyihin sosiaalietuuksiin, ovat perustettavissa, vahvistettavissa, muutettavissa tai kumottavissa vain, jos tästä säädetään tai tämä sallitaan lailla.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

18 Feyerbacher on Saksan kansalainen, joka asuu Saksassa, missä hän oli ansiotyössä, johon liittyen hän oli velvollinen maksamaan Saksassa tuloveroa ja sosiaaliturvamaksuja.

19 Koska hänestä tuli sittemmin EKP:n henkilöstön jäsen, hän sai tämän vuoksi palkkaa, josta kannettiin yhteisön veroa, ja häneen sovellettiin hänen palvelukseentulostaan lähtien kyseisen toimielimen vahvistamia palvelussuhteen ehtoja eikä hän ollut velvollinen maksamaan palkastaan Saksassa tuloveroa eikä sosiaaliturvamaksuja.

20 Feyerbacher sai lapsen 5.9.2008, jonka jälkeen hän teki hakemuksen Saksan viranomaisille BEEG:ssä säädetyn vanhempainrahan saamiseksi.

21 Feyerbacher väitti, että kotipaikkasopimuksen 15 artiklassa, joka koskee ”palvelussuhteen ehtoja”, ei suljeta millään tavoin pois tällaisen etuuden myöntämistä, koska vanhempainrahaa ei rahoiteta pakollisin sosiaaliturvamaksuin, joista EKP:n henkilöstö kyseisellä 15 artiklalla vapautetaan, vaan verovaroin. Tässä tapauksessa ei hänen mukaansa ole myöskään kyse etuuksien päällekkäisyydestä, koska EKP ei maksa hänelle mitään tämäntyyppistä etuutta.

22 Feyerbacherin hakemus hylättiin Hessenin osavaltion 4.12.2008 ja 8.1.2009 tekemillä päätöksillä, koska erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan määräysten ja kotipaikkasopimuksen 15 artiklan mukaisesti EKP:n henkilöstöön ei sovelleta Saksan työ- tai sosiaalilainsäädäntöä vaan unionin oikeutta, joten asianomaisella, jonka tuloista ei sitä paitsi enää kanneta veroja Saksassa, ei ollut minkäänlaista oikeutta vanhempainrahaan.

23 Sozialgericht Frankfurt kumosi 30.9.2009 antamallaan tuomiolla Hessenin osavaltion päätökset ja velvoitti kyseisen osavaltion tunnustamaan Feyerbacherin oikeuden vanhempainrahaan ajanjaksolta, joka vastasi hänen lapsensa syntymää seuranneita 12 ensimmäistä kuukautta.

24 Hessisches Landessozialgericht, johon valitettiin kyseisestä tuomiosta, katsoo, että BEEG:n 1 §:n 1 momentissa luetellut edellytykset täyttyvät, joten Feyerbacherille on maksettava vanhempainrahaa, ellei osoiteta, että sen saaminen on tässä asiassa suljettu pois erityissäännöksellä tai -määräyksellä.

25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tästä, että kotipaikkasopimuksen 15 artikla, tulkittuna yhdessä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 36 artiklan kanssa, johon siinä viitataan, voisi lähtökohtaisesti olla tällainen erityismääräys.

26 Kyseinen tuomioistuin väittää kuitenkin, että tilanne voi olla tämä ainoastaan, jos ensinnäkin nämä määräykset ovat ensisijaisia suhteessa Saksan sosiaalilainsäädäntöön perustuvien lainvalintasääntöjen soveltamiseen. On näin ollen määritettävä, onko kotipaikkasopimus osa unionin oikeutta, jolloin se on ensisijainen kansalliseen oikeuteen nähden, vai onko se sellainen kansainvälinen sopimus ilman ylikansallista arvoa, jolla on kyseisen sopimuksen ratifioinnista annetun kansallisen lain vuoksi sama asema kuin muilla Saksan muodollisilla laeilla.

27 Kyseinen tuomioistuin toteaa toiseksi, että jos kotipaikkasopimuksen 15 artikla on ensisijainen Saksan oikeuteen nähden, tällä määräyksellä voidaan sulkea Feyerbacher pois vanhempainrahan soveltamisalalta vain sikäli kuin tässä samassa määräyksessä sekä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan saksankielisen version 36 artiklassa mainittua käsitettä ”palvelussuhteen ehdot” on tulkittava siten, että se merkitsee EKP:n henkilöstölle, että mitään sosiaalietuuksia koskevan Saksan lainsäädännön säännöksiä ei sovelleta heihin, olivatpa kyseiset etuudet sitten sosiaaliturvan piiriin kuuluvia tai vanhempainrahan tavoin verovaroin rahoitettuja.

28 Hessisches Landessozialgericht toteaa, että sillä on kuitenkin tätä koskevia epäilyjä, koska jos tätä käsitettä tulkitaan kirjaimellisesti, se voi koskea yksinomaan ehtoja, joilla palvelussuhde luodaan, tai työsopimuksen puite-ehtoja, jotka voivat tässä tapauksessa toki kattaa sosiaaliturvaan liittyviä palvelussuhteen näkökohtia mutta eivät välttämättä verovaroin rahoitettuja ja alueperiaatteeseen liittyviä sosiaalietuuksia.

29 Hessisches Landessozialgericht pohtii kolmanneksi, onko kotipaikkasopimuksen 15 artikla lainvalintasääntö, jonka mukaan EKP:n vahvistamia palvelussuhteen ehtoja sovelletaan siten, että Feyerbacherin asuinvaltion oikeutta ei sovelleta, ja pitäisikö tässä tapauksessa päätellä asiassa C-352/06, Bosmann, 20.5.2008 annetusta tuomiosta (Kok., s. I-3827), että Saksan liittotasavalta voi kuitenkin soveltaa vapaasti lainsäädäntöään sikäli kuin sillä annetaan asianomaiselle pelkästään lisäetuja muttei aiheuteta tälle mitään haittaa.

30 Kyseinen tuomioistuin pohtii tästä muun muassa, vahvistetaanko asiassa C-293/03, My, 16.12.2004 annetussa tuomiossa (Kok., s. I-12013) ja asiassa C-185/04, Öberg, 16.2.2006 annetussa tuomiossa (Kok., s. I-1453) tällainen näkökulma erityisesti, koska edellisessä tuomiossa korostetaan, ettei EY 10 artiklan valossa voida katsoa, että kansallisella lainsäädännöllä voitaisiin estää työskentely Euroopan unionin toimielimessä ja näin ollen tehdä se vähemmän houkuttelevaksi epäämällä työntekijältä sosiaalietuudet, jotka hän olisi voinut saada kansallisessa järjestelmässään, jos hän ei olisi aloittanut työskentelyä toimielimissä. Kyseisen tuomioistuimen mukaan on kuitenkin määritettävä, onko se, että EKP:n henkilöstö on vapautettu Saksan tuloverosta ja että vanhempainraha rahoitetaan verovaroin, esteenä tämän tulkinnan soveltamiselle pääasian kaltaiseen tapaukseen.

31 Hessisches Landessozialgericht on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [kotipaikkasopimus] osa unionin oikeutta, jota on sovellettava ensisijaisesti kansalliseen oikeuteen nähden, vai onko kyseessä kansainvälinen sopimus?

2) Onko kotipaikkasopimuksen 15 artiklaa, luettuna yhdessä [EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan] 36 artiklan kanssa, tulkittava suppeasti siten, että etuuden perustana olevan Saksan sosiaalilainsäädännön soveltaminen EKP:n henkilöstöön on suljettu pois vain silloin, jos EKP tarjoaa henkilöstölle ’palvelussuhteen ehtojen’ nojalla vastaavan sosiaalietuuden?

3) Mikäli toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

a) Onko edellä mainittuja määräyksiä tulkittava siten, että ne estävät sellaisen kansallisen säännöksen soveltamisen, jonka mukaan perhe-etuuksien myöntämisessä noudatetaan yksinomaan alueperiaatetta?

b) Voidaanko [edellä mainitussa asiassa Bosmann annetun tuomion 31-33 kohdassa] tehtyihin päätelmiin tukeutua edellä mainittuja määräyksiä sovellettaessa? Onko katsottava, että kotipaikkasopimuksen 15 artiklan, luettuna yhdessä [EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan] 36 artiklan kanssa, perusteella Saksan liittotasavallalla ei ole toimivaltaa myöntää perhe-etuuksia alueellaan asuville EKP:n henkilöstöön kuuluville?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksillään lähinnä, suljetaanko kotipaikkasopimuksen 15 artiklassa, tarkasteltuna yhdessä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 36 artiklan kanssa, pois se, että Saksan liittotasavalta voisi myöntää pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen etuuden.

33 Aluksi on tarkasteltava Saksan hallituksen perusteluja, joiden mukaan se, että unioni ei ole kotipaikkasopimuksen sopimuspuoli, merkitsee sitä, että tätä ennakkoratkaisupyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi.

34 Näitä perusteluja ei voida hyväksyä. Tästä on todettava, että kotipaikkasopimuksen johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että sopimus tehtiin EKP:n erioikeuksien ja vapauksien määrittelemiseksi Saksassa erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti. Kuten komissio ja EKP toteavat, kotipaikkasopimuksen 15 artiklassa tyydytään tässä yhteydessä panemaan täytäntöön erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa ja erityisesti sen 13, 15 ja 23 artiklassa sekä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyssä pöytäkirjassa ja erityisesti sen 36 artiklassa vahvistetut periaatteet.

35 Ennakkoratkaisukysymykset eivät koske EKP:n henkilöstön mahdollista oikeutta jäsenvaltioiden tarjoamiin sosiaalietuuksiin vaan jäsenvaltioiden mahdollisuutta myöntää tällaisia etuuksia.

36 Erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 13 artiklan mukaan yhteisöjen virkamiehet ja muu henkilöstö eivät maksa kansallista veroa yhteisöjen heille maksamista palkoista ja palkkioista vaan he maksavat veroa yhteisöille.

37 Erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 15 artiklassa määrätään, että neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta yhteisöjen virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän.

38 Erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 23 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella kyseistä pöytäkirjaa sovelletaan EKP:hen, sen toimielinten jäseniin ja sen henkilöstöön, tämän rajoittamatta EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan määräysten soveltamista.

39 EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 36 artiklan 1 kohdassa määrätään, että EKP:n neuvosto vahvistaa johtokunnan ehdotuksesta EKP:n henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot.

40 EKP hyväksyi edellä mainittujen määräysten perusteella EKP:n palvelussuhteen ehdot. Kyseisten ehtojen mukaan EKP:n henkilöstölleen maksamista palkoista ja palkkioista pidätetään vero yhteisöille.

41 EKP:n palvelussuhteen ehdoissa vahvistetaan myös sellaisia sosiaalietuuksia EKP:n henkilöstölle, jotka ovat verrattavissa jäsenvaltioiden tavanomaisesti maksamiin etuuksiin ja joihin kuuluu muun muassa sairausvakuutus, onnettomuus-, tapaturma- ja kuolemantapausvakuutus, työttömyysturvavakuutus, eläkejärjestelmä ja erilaiset perheavustukset.

42 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee erityisesti, että EKP:n palvelussuhteen ehdoissa vahvistettuihin perheavustuksiin kuuluvat kotitalouslisä, huollettavana olevaa lasta koskeva lisä, koulutuslisä, alle kouluikäisestä lapsesta maksettava lisä sekä 20 viikon pituinen palkallinen äitiysloma.

43 Kuten tämän tuomion 12 kohdasta ilmenee, EKP:n palvelussuhteen ehdoissa todetaan, että avustukset eivät ole täysin riippumattomia muista lähteistä peräisin olevista avustuksista.

44 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksiä on tarkasteltava tässä asiayhteydessä.

45 Tästä on todettava, että vaikka on totta, että kotipaikkasopimuksen 15 artiklassa estetään kotipaikkana olevaa valtiota asettamasta EKP:n henkilöstöön kuuluville aineellisia tai menettelyllisiä velvoitteita EKP:n palvelussuhteen ehdoissa vahvistettujen etuuksien saamiseksi, kyseisessä artiklassa ei mitenkään velvoiteta Saksan liittotasavaltaa kotipaikkana olevana valtiona myöntämään kyseisille henkilöstöön kuuluville pääasiassa kyseessä olevaa vanhempainrahaa (ks. analogisesti em. asia Bosmann, tuomion 27 kohta ja yhdistetyt asiat C-611/10 ja C-612/10, Hudzinski ja Wawrzyniak, tuomio 12.6.2012, 45 kohta).

46 Kyseisessä artiklassa ei myöskään evätä Saksan liittotasavallalta, joka ei aseta tällaisen avustuksen saamiselle työskentelyä tai vakuutusta koskevia edellytyksiä, mahdollisuutta myöntää sitä alueellaan asuville EKP:n henkilöstöön kuuluville, kun tällaisen avustuksen myöntämismahdollisuus perustuu

todella sen lainsäädäntöön ja kun unionin oikeuden asiaa koskevissa määräyksissä ja säännöksissä ei suljeta pois tätä mahdollisuutta (ks. analogisesti em. asia Bosmann, tuomion 28, 31 ja 32 kohta ja em. yhdistetyt asiat Hudzinski ja Wawrzyniak, tuomion 48 ja 49 kohta).

47 EKP:n ja komission argumentista, jonka mukaan EKP:n itsenäisyys palvelussuhteen ehtojen määrittämiseen on esteenä sille, että sen henkilöstöön kuuluville maksettaisiin pääasiassa kyseessä oleva avustus, on todettava, että ei ole ilmeistä, miten tämän maksun maksaminen voisi loukata EKP:n toimivaltaa määrittää itsenäisesti henkilöstöönsä sovellettavat palvelussuhteen ehdot.

48 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että kotipaikkasopimuksen 15 artiklassa, tarkasteltuna yhdessä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 36 artiklan kanssa, ei suljeta pois sitä, että Saksan liittotasavalta voisi myöntää pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen avustuksen.

Oikeudenkäyntikulut

49 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Euroopan keskuspankin kotipaikasta Saksan hallituksen ja kyseisen toimielimen välillä 18.9.1998 tehdyn sopimuksen 15 artiklassa, tarkasteltuna yhdessä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan, joka on EY:n perustamissopimuksen liitteenä, 36 artiklan kanssa, ei suljeta pois sitä, että Saksan liittotasavalta voisi myöntää pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen avustuksen.

Allekirjoitukset